

motibus dī eē id qd ē fm itentionē. vñ p se
discordat aliqs a pxio qñ scient z ex intēti-
one dissentit a bono dno z a pximi bono i
q̄ debet sentire. z h̄ ē pctm̄ mortale ex suo
genere pp̄ tritatē ad caritatē: licet pximi
mot⁹ hui⁹ discordie pp̄ ip̄fectioez act⁹ sint
pctā venialia. p accidēs aut̄ in hūnāis acti-
bus cōsiderat ex h̄ q̄ aliqd ē p̄ter itentionez.
vñ cū itētio aliq̄ sit ad aliqd bonū qd p̄riet
ad honozē dei uel vtilitatē pximi. s̄ vnus
estimat h̄ eē bonū: ali⁹ at̄ h̄ trīa op̄inioez:
discordia tūc ē p accidēs d̄ bonū d̄inum ul
pximi: z talis discordia nō ē pctm̄. nec re-
pugāt cāritati: nisi huiusmōi discordia sit ul
cū errore circa ea q̄ sūt de necessitate salutis
ul p̄tinacia indebite adhibeat. cū etiā s̄ dic-
tū ē q̄ concordia q̄ ē caritatē effect⁹. ē vnio vo-
luntatū non vnio op̄inonū. ex q̄ pz q̄ discor-
dia qñq̄ ē ex pctō vni⁹ tm̄: puta cū vñ vult
bonū cui ali⁹ sciēter resistit qñq̄ at̄ ē cū pec-
cato vtriusq̄: puta cuz vterq̄ dissentit a bo-
no alterius z vterq̄ diligit bonū proprium.
Ad primū q̄ dicendū q̄ volūtas vni⁹ ho-
minis fm se cōsiderata n̄ ē regla volūtatē al-
teri⁹. s̄ i q̄tū volūtas pximi iheret volūta-
ti dei q̄ sit p̄ d̄ns reglata s̄ p̄mā regulā. z iō
discordare a tali volūtatē ē pctm̄: qz p̄ h̄ dis-
cordat a regula d̄ina. **A**d sc̄dm̄ dō q̄ sic
voluntas hoīs adherēs deo est quedā regu-
la recta a q̄ pctm̄ ē discordare. ita etiā volū-
tas hoīs deo trīa ē q̄dā p̄uersa regula a qua
bonū ē discordare. facere q̄ discordia p̄ quā
tollitur bona concordia quā caritas facit est q̄
ue pctm̄. vñ dī p̄. 6. **S**ex sūt q̄ odit d̄ns z
septimū d̄testat̄ aīa ei⁹. z h̄ septimū pōit eū
q̄ seminat iter fratres discordias. s̄ causat̄
discordiā p̄ quā tollitur mala concordia. s. in
mala volūtatē ē laudabile. z h̄ mō laudabi-
le fuit q̄ Paulus posuit dissensionē iter eos
q̄ erāt concordēs i malo. nā z d̄ns d̄ se dic̄ **Ma-
th. 18.** Nō veni pacē mittē s̄ gladiū. **A**d it̄i-
uz dō q̄ discordia q̄ fuit iter Paulū z Bar-
nabā fuit p̄ accidēs z n̄ p se. vterq̄. n. itēde-
bat bonū. s̄ vni videbat h̄ eē bonū alij aliō.
qd̄ ad defectū hūanū ptinebat. nō. n. erat ta-
lis cōtrouersia i his q̄ sūt de necessitate salutis
q̄nis h̄ ipsū fuerit ex d̄ina puidētia ordina-
tū p̄pter vtilitatē inde cōsequētem.

Ad secundum sic pro-
cedit. **V**idel q̄ discordia non sit filia ianis

glorie. **I**ra. n. ē aliud vitii ab iani gloria. sed
discordia vñ eē filia ire: fm̄ illud p̄. 15. **V**ir
iracundus pronocat rixas. q̄ nō ē filia ianis
glorie. **A**ug⁹ dīc̄ sup̄ Job. exponēs illud
qd̄ habet̄ Job. 7. nōdū erat spūs dat⁹. Li-
uoz sepat: caritas itungit. s̄ discordia nihil ē
aliud quā quedā sepatio volūtatū. q̄ discor-
dia p̄cedit ex liuore. i. inuidia magis q̄ ex i-
ani gloria. **A**ug⁹. Illud ex q̄ multa mala oriū-
tur. vñ eē vitii capitale. s̄ discordia ē h̄ mōi-
ga sup̄ illud **Matth. 12.** Dē regnū d̄e diui-
sum desolabit̄. **V**id̄ Jero⁹. Quō concordia par-
ue res crescūt. sic discordia marie dilabit̄.
q̄ ipsa discordia d̄z poni vitii capitale magi-
q̄ filia ianis glorie. **S**z̄ ē auctoritas Bre-
gl. 31. moral. **A**ug⁹ dō q̄ discordia ip̄ortat
quādā disgregationē volūtatū in q̄tū. s.
voluntas vnus stat in vno. z volūtas alicui⁹
alteri⁹ stat i altero. q̄ at̄ voluntas alicuius i
proprio iustat. puenit ex h̄ q̄ aliqs ea q̄ sunt
sua p̄fert his q̄ sunt alioz. qd̄ cū iordinate sit
pertinet ad sup̄bia z inanē gloriā. z ideo dis-
cordia p̄ quā vnusq̄sq̄ legit qd̄ suū ē z rece-
dit ab eo qd̄ ē alteri⁹ ponit filia ianis glorie
Ad primū q̄ dō q̄ rixa nō ē idē qd̄ discor-
dia. nā rixa cōsistit i exteriori ope. vnde cōue-
nienter causat̄ ab ira q̄ mouet aīuz ad nocē-
dū proxio. s̄ discordia cōsistit i dysfunctione
motū voluntatis quā facit sup̄bia ul ianis
gloria rōne iaz dicta. **A**d sc̄dm̄ dō q̄ i dis-
cordia cōsiderat̄ qd̄ ut̄ t̄minus a q̄. h̄ est reuel-
sus a volūtatē alteri⁹. z q̄tū ad h̄ causat̄ ex
inuidia. cōsiderat̄ etiā qd̄ ut̄ termin⁹ ad quē:
h̄ ē accessus ad id qd̄ ē sibi p̄p̄riuz. z q̄tū
ad hoc causat̄ ex iani gloria. z qa i q̄libz mo-
tu t̄min⁹ ad quē ē potior t̄mino a quo: finis
.n. ē potior principio. poti⁹ ponit discordia
filia ianis glie q̄ inuidie: licet ex vtraz oriū-
possit s̄z diuersas rōnes ut̄ dictū ē. **A**d ter-
tiū dō q̄ iō concordia magne res crescunt z p̄
discordiā dilabit̄: qa v̄tus q̄tū ē magis vni-
ta tāto ē fortior. z p̄ sepatiōnē diminuit̄ ut̄
dī i li⁹ de causis. vñ pz q̄ p̄ hoc p̄tinet ad p̄-
p̄riū effectū discordie q̄ ē diuisio volūtatū
nō at̄ p̄tinet ad ordinē diuersoz vitioz a dis-
cordia p̄ qd̄ habeat rōnē vitij capitalis.

Quoniam sic pro-
cedit. **V**idel q̄ discordia non sit filia ianis
glorie. **I**ra. n. ē aliud vitii ab iani gloria. sed
discordia vñ eē filia ire: fm̄ illud p̄. 15. **V**ir
iracundus pronocat rixas. q̄ nō ē filia ianis
glorie. **A**ug⁹ dīc̄ sup̄ Job. exponēs illud
qd̄ habet̄ Job. 7. nōdū erat spūs dat⁹. Li-
uoz sepat: caritas itungit. s̄ discordia nihil ē
aliud quā quedā sepatio volūtatū. q̄ discor-
dia p̄cedit ex liuore. i. inuidia magis q̄ ex i-
ani gloria. **A**ug⁹. Illud ex q̄ multa mala oriū-
tur. vñ eē vitii capitale. s̄ discordia ē h̄ mōi-
ga sup̄ illud **Matth. 12.** Dē regnū d̄e diui-
sum desolabit̄. **V**id̄ Jero⁹. Quō concordia par-
ue res crescūt. sic discordia marie dilabit̄.
q̄ ipsa discordia d̄z poni vitii capitale magi-
q̄ filia ianis glorie. **S**z̄ ē auctoritas Bre-
gl. 31. moral. **A**ug⁹ dō q̄ discordia ip̄ortat
quādā disgregationē volūtatū in q̄tū. s.
voluntas vnus stat in vno. z volūtas alicui⁹
alteri⁹ stat i altero. q̄ at̄ voluntas alicuius i
proprio iustat. puenit ex h̄ q̄ aliqs ea q̄ sunt
sua p̄fert his q̄ sunt alioz. qd̄ cū iordinate sit
pertinet ad sup̄bia z inanē gloriā. z ideo dis-
cordia p̄ quā vnusq̄sq̄ legit qd̄ suū ē z rece-
dit ab eo qd̄ ē alteri⁹ ponit filia ianis glorie
Ad primū q̄ dō q̄ rixa nō ē idē qd̄ discor-
dia. nā rixa cōsistit i exteriori ope. vnde cōue-
nienter causat̄ ab ira q̄ mouet aīuz ad nocē-
dū proxio. s̄ discordia cōsistit i dysfunctione
motū voluntatis quā facit sup̄bia ul ianis
gloria rōne iaz dicta. **A**d sc̄dm̄ dō q̄ i dis-
cordia cōsiderat̄ qd̄ ut̄ t̄minus a q̄. h̄ est reuel-
sus a volūtatē alteri⁹. z q̄tū ad h̄ causat̄ ex
inuidia. cōsiderat̄ etiā qd̄ ut̄ termin⁹ ad quē:
h̄ ē accessus ad id qd̄ ē sibi p̄p̄riuz. z q̄tū
ad hoc causat̄ ex iani gloria. z qa i q̄libz mo-
tu t̄min⁹ ad quē ē potior t̄mino a quo: finis
.n. ē potior principio. poti⁹ ponit discordia
filia ianis glie q̄ inuidie: licet ex vtraz oriū-
possit s̄z diuersas rōnes ut̄ dictū ē. **A**d ter-
tiū dō q̄ iō concordia magne res crescunt z p̄
discordiā dilabit̄: qa v̄tus q̄tū ē magis vni-
ta tāto ē fortior. z p̄ sepatiōnē diminuit̄ ut̄
dī i li⁹ de causis. vñ pz q̄ p̄ hoc p̄tinet ad p̄-
p̄riū effectū discordie q̄ ē diuisio volūtatū
nō at̄ p̄tinet ad ordinē diuersoz vitioz a dis-
cordia p̄ qd̄ habeat rōnē vitij capitalis.

2º vtrū sit filia inanis glorie.

Ad primuz sic proce

ditur. **V**idetur quod contentio non sit peccatum mortale. peccatum enim mortale in virtutibus spiritualibus non inuenitur: in quibus tamen inuenitur contentio secundum illud Iudicium 22º. Facta est contentio inter discipulos Ihu Iesus quando eorum esset maior. contentio non est peccatum mortale. **P**er nullum bene dispositum debet placere peccatum mortale in peccato. scilicet dicit apostolus ad Iudicium 1º. Quidam ex contentione christi annunciat. et per ea subdit. et in hoc gaudeo. scilicet et gaudebo. contentio non est peccatum mortale. **C**ontingit quod aliquis in iudicio vel in disputatione contendit non aliquid animo malignandi. sed potius intendit deus ad bonum. sicut illi qui hereticos disputando contendit versus supra illud per Regem 4º. accidit quadaam die etc. dicit glossa. Catholici contra hereticos contendit deus non commouet: nisi prius ad certamen conuocet. contentio non est peccatum mortale. **J**ob videtur cum deo contendisse: secundum illud Job 39º. Nihil quod contedit cum deo tam facile respicitur. et tamen Job non peccauit mortaliter: quia dominus deus eius dicit. Non estis locuti recte coram me sicut seruus meus Job: ut habet Job ult. contentio non est peccatum mortale. **S**ed est quod dicitur precepto apostoli. quod dicitur 2 ad Thimotheum 2º. Noli verbis contendere. et Galatensium 5º. contentio numeratur inter opera carnis que agunt regnum dei non possidebunt: ut ibidem dicitur. sed omne quod excludit a regno dei. et quod dicitur precepto est peccatum mortale. ergo contentio est peccatum mortale. **R**espondeo quod contendere est aliquid tendere. versus sicut discordia dicitur: quadaam importat in voluntate. ita contentio dicitur: quadaam importat in locutione. et propter hoc etiam cum oratio aliquid per dicitur se diffundit vocatur contentio que ponitur unus color: rethorice a Tullio quod dicitur. Contentio est cum ex quibuslibet rebus oratio efficitur. In pacto habet assensio iocunda precipua: eadem exitus amarissimos auferit. Veritas autem locutionis potest attendi dupliciter. vno modo quantum ad intentionem contendentes. alio modo quantum ad modum. in intentione quidem considerandum est versus aliquid dicitur veritati quod est vituperabile: vel falsitati quod est laudabile. in modo autem considerandum est versus talis modus dicitur: quod inueniat personis et negociis: quia hoc est laudabile. versus Tullius dicit in 2º rethorice quod contentio est que aliquid ad confirmandum et refutandum accommodata: vel excedat convenientiam personarum et negociorum. et sic contentio est vituperabilis. si ergo accipias contentio secundum quod importat impugnatio

heritatis et iordinatum modum. sic est peccatum mortale. et hoc modo diffinit Ambrosius contentio dicitur. Contentio est impugnatio veritatis cum confidentia clamoris. si autem contentio dicitur impugnatio falsitatis cum obbito modo acrimonie. sic contentio est laudabilis. si autem accipias contentio secundum quod importat impugnatio falsitatis cum iordinato modo: sic potest esse peccatum veniale: nisi forte tanta iordinatio fuerit in contendendo quod ex hoc generetur scandalum aliorum. versus apostolus cum dixisset. 2 ad Thimotheum 2º. Noli verbis contendere. subdit: ad nihil enim utile est nisi ad subuersionem audientium. **A**d primum ergo ostendendum quod in discipulis christi non erat contentio cum intentione impugnandi veritatem: quia unusquisque defendebat quod sibi versus videbatur. erat tamen in eorum contentione iordinatio: quia contendebatur de quibus non erat contendendum. scilicet de primatu honoris. nodus enim erant spirituales sic glossa. ibidem dicitur. versus inter eos contempsit. **A**d secundum dicitur quod illi qui ex contentione christi predicabant reprehensibiles erant: quia quis non impugnaret veritatem fidei. sed ea predicabant. impugnabant tamen veritatem christum ad hoc quod putabant se suscitatur per se a populo veritatem fidei predicari. versus apostolus non gaudebat de eorum contentione. sed de fructu qui ex hoc producebat. scilicet quod christus annuntiabat: quia ex malis etiam occasionaliter subsequitur bona. **A**d tertium dicitur quod secundum completam rationem contentiois potest esse peccatum mortale ille in iudicio contedit qui impugnat veritatem iusticie. et in disputatione contedit qui intendit impugnat veritatem doctrine. et hoc secundum catholicos non contedit contra hereticos. sed potius e conuerso. si autem accipias contentio in iudicio vel disputatione secundum imperfectam rationem. scilicet quod importat quadaam acrimonia locutionis. sic non semper est peccatum mortale. **A**d quartum dicitur quod contentio ibi sumitur cum in disputatione. dicitur. n. Job 13º ca. Ad oipotetē loquar. et disputare cum deo cupio. non tamen intendens neque veritatem impugnare sed inquirere. neque circa hanc inquisitionem aliquid in ordinatione vel animi vel vocis vti.

Ad secunduz sic pro

cedit. **V**idetur quod contentio non sit filia inanis glorie. Contentio enim affinitate habet ad zelum. versus dicitur in I Corinthios 3º. Cum sit iter vos zelus et contentio: nonne carnales estis et secundum hominem ambulatis. zelus autem ad inuidiam pertinet. ergo contentio ex inuidia magis oritur. **C**ontentio cum clamore quodaam est. scilicet clamor ex ira oritur: ut patet per Gregorium 31º moral. ergo contentio oritur ex ira. **P**er Ine alia

scientia precipue vñ eē maīa supbie z inanis
 glorie fm illud. i. ad Cori. 8. Sciētia i flat. s3
 cōtentio plerūq; puenit ex defectu sciētie p
 quā veritas cognoscit n̄ ipuḡt. ḡ cōtentio n̄
 ē filia inanis glie. ¶ S3 ē auctoritas Bregl
 3° moral. ¶ 1° dō q; sicut s̄ dicitur: dis-
 cordia ē filia inanis glorie eo q; discordantiū
 vterq; i sensu pprio stat z vnus alteri nō ac-
 qescit: ppriū aut supbie ē z inanis glorie pro-
 priā excellētiā q̄rere. sicut aut discordantes
 aliq; sunt ex B q; stant corde in pprijs. ita
 tendentes sūt aliq; ex B q; vnusq; vbo id
 qd sibi vñ defendit. z iō eadē rōne ponit cō-
 tentio filia inanis glorie: sicut z discordia.
 ¶ Ad primū ḡ dō q; cōtentio sicut z discor-
 dia h3z affinitatē cū inuidiā q̄tū ad recessus
 eius a q; aliq; discordat uel cū q; contendit.
 sed q̄tū ad id in q; sistit ille q; contendit hēt
 cōuenientiā cū supbia z inani gloria inq̄tū
 .s. in pprio sensu stat: ut. s̄. dicitur est. ¶ Ad
 scdm dō q; clamor assumit in cōtentioe de
 qua loqmur ad finē ipugnande veritat. vñ
 nō ē principale in cōtentione. z ideo n̄ opoz-
 tet q; cōtētio ex eodez deriuat: ex q; deriuat
 clamor. ¶ Ad scdm dō q; supbia z inanis glo-
 ria occasioē sumūt precipue a bonis etiam
 sibi d̄rys: pnta cū de hūilitate aliq; supbit.
 est. n. huiusmōi deriuatio nō per se s3 p acci-
 dens fm quē modū nihil phibet d̄riū a d̄rio
 oriri. z iō nihil phibet ea q; ex supbia ul' ina-
 ni gloria p se z directe oriūt causari ex d̄rys
 eoz ex quib; occasionaliter supbia oriūt.

Deinde de
Qrandū ē de vitys oppositis
 paci ptinentib; ad op; q; sūt
 scisma: rixa seditio. z bellū
 p q; circa scisma orūt q̄tuoz
 1° p vtz scisma sit spāle pctm̄. 2° vtrum sit
 graui; ifidelitate. 3° d̄ ptate scismaticoz.
 4° de pena eorum.

Ad primū sic proce-
dit. Videt q; scisma nō sit pctm̄ spāle. Scis-
 ma. n. ut Pelagi; papa dicit: scissurā sonat.
 s3 oē pctm̄ scissurā quādā facit: fm illud Ysa.
 59: Pctā v̄ra diuiserunt inf̄ vos z deū v̄rm.
 ḡ scisma nō ē spāle pctm̄. ¶ 2° Alii vidētur
 eē scismatici q; ecclesie nō obediūt: s3 per oē
 pctm̄ sit hō iobediēs p̄ceptis ecclesie: q; pec-
 catū fm Amb; ē celestiu; inobediētia man-

datoz. ḡ oē pctm̄ ē scisma. ¶ 3° Heresis etiā
 diuidit poiem ab vnitāte fidei si ḡ scismatici
 nomē diuisione ipoztat. videt q; nō differat
 a pctō ifidelitatis q̄si spāle pctm̄. ¶ S3 ē est
 q; Aug; 3° Faustū distiguit iter scisma z be-
 reim: dicēs q; scisma ē eadē opinantē atq;
 eodē ritu colētē q; ceteri solo cōgregationis
 delectari discidio. heresis vero diuersa opia-
 tur ab his q; catholica credit eccla. ḡ scisma
 nō ē generale pctm̄. ¶ 4° dō q; sicut Iffidor;
 dicit i li^o etimologiaz. nomē scismatici a scissu-
 ra aioz vocatū ē. scissio aut vnitati opponit
 vñ pctm̄ scismatici d̄r qd directe z per se op-
 ponit vnitati. Sic. n. i rebus nālīb; id qd ē p
 accidens nō cōstituit spēm. ita etiā nec i reb;
 moralib; i qb; id qd ē itentū ē p se: qd autē
 seqtur p̄ter itentionē ē q̄si p accidēs. z ideo
 pctm̄ scismatici pprie ē spāle pctm̄ ex eo q;
 intendit se ab vnitāte separare quā caritas
 facit q; nō solū alterā psonā; alteri vnit spūa-
 li dilectionis vinculo. s3 etiā totā ecclesiaz i
 vnitāte spūs. z iō pprie scismatici dicit q; p
 p̄ia sponte z intentione se ab vnitāte ecclesie
 separāt q; ē vnitāte pncipalis. nā vnitāte p̄ciu-
 larī aliq; ad iūicē ordinat ad vnitātem ec-
 clesie: sicut cōpositio singuloz mēbroz in cor-
 pore nālī ordinat ad totū corpis vnitātē. ec-
 clesie at vnitāte i duob; attēdit. s. i cōmixtōe
 mēbroz ecclesie ad inuicēz seu cōcātōe. z
 itēz i ordine oīum mēbroz ecclesie ad vnū
 caput: fm illud Col. 2. Inflatu s̄sū carnī
 sue z nō tenēs caput ex q; totū corp; p nex;
 z diuictōes sūmistratuz z cōstructū crescit in
 augmētū dei: B at caput ē ipse xp̄us cuius vi-
 cē i ecclesia gerit sūm; p̄t̄ifex. z iō scismatici
 dicunt q; subesse s̄nuūt sūmo p̄t̄ifici: z q;
 mēbris ecclesie ei subiectis cōdicare recusāt.
 ¶ Ad p̄mū ḡ dicendū q; diuisio hōis a dō
 p pctm̄ nō ē itenta peccātē. s3 p̄ter itētoez
 eius accidit ex iordinata cōuersione ipsius
 ad cōmutabile bonū. z iō nō ē scisma p se lo-
 quēdo. ¶ Ad scdm dicendū q; nō obedire
 p̄ceptis cū rebellione qdā cōstituit scismatici
 rōnē. dico aut cū rebellione cū z ptinaciter
 p̄cepta cōtēnit z iudiciū ei; subire recusāt.
 B at nō facit glibet peccatoz. vñ nō oē pctm̄ ē
 scisma. ¶ Ad tertiu; dicendū q; heresis z scis-
 ma distinguūt fm ea qb; vtrūq; p se z dire-
 cte opponit. nam heresis p se opponit fidei.
 scisma at p se oppōit vnitati ecclesiastice ca-
 ritatis. z ideo sic fides z caritas sūt diuerse